

A pácienseket ért sérelmek bíróságon kívüli orvoslásának útjai

Dr. Béky Ágnes Enikő,

Debreceni Egyetem Marton Géza Állam-és Jogtudományi Doktori Iskola

Az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele során a pácienseket ért sérelmeket a XXI. században orvosolni kell. Céлом ezen sérelmek orvoslása bíróságon kívüli útjainak bemutatása.

The grievances of the patients caused during the use of the health services have to be remedied in the 21st century. My goal is to present the non-judicial ways of the remedy for these grievances.

BEVEZETŐ

A XX. század második felében a társadalmi-gazdasági változások, az orvostudomány és a rendelkezésre álló technikai háttér soha nem látott mértékű fejlődése paradigma-váltást eredményezett a gyógyításban, nem csökkentve, hanem növelve az ellátás iránti igényt. Az egészségügyi ellátás mással nem helyettesíthető, sok esetben nem halasztható szükségletként jelenik meg [1]. Az orvos és a beteg jellemzően aszimmetrikus kapcsolatában (az orvos szakmai tudásából eredő túlsúlya, a beteg állapotánál fogva kiszolgáltatott, sérülékeny helyzete) a XX. század második felében megjelent ún. harmadik generációs emberi jogok közé tartozó páciensjogok érvényesülése biztosíthatja a kiegyensúlyozottságot.

A cikk terjedelmi keretét meghaladja a páciensjogokra vonatkozó nemzetközi és hazai jogi normák és a páciensjog körébe tartozó egyes jogok elemzése, csupán annak megállapítására szorítkozhatok, hogy a magyar hatályos jogi szabályozás megfelel a nemzetközi és európai uniós követelményeknek. A legtökéletesebb jogi norma sem biztosíték önmagában arra, hogy az a célzott joghatást ki fogja váltani, érvényesülésének biztosítéka a jogérvényesítés lehetősége. Céлом a szűkebb értelemben vett páciensjogok sérülése esetén a hagyományos igazságszolgáltatási úton kívüli igényérvényesítési lehetőségek bemutatása, rövid kitekintéssel a páciensjog fogalmára és tartalmára, az orvos-beteg jogviszony jogi megközelítésére.

A PÁCIENSJOG FOGALMA

A hazai terminológiában használt „betegjog” kifejezés nem fejezi ki adekvát módon annak tartalmát. Az egészségügyi ellátás komplex, magában foglalja a betegellátást, az egészségvédelemmel kapcsolatos megelőző tevékenységet és a speciális ellátásokat is. Ugyanakkor plasztikusan kifejezi azt a helyzetet, hogy a saját komfortzónájából kiszakadt személy alapvető emberi, személyiségi jogainak a biztosítá-

sáról van szó. Szerencsésebb meghatározás a „páciensjogok” (patient's rights) szakkifejezés – melynek használata nem idegen a magyar szakmai és köznyelvben –, ezért a továbbiakban ezt a kifejezést alkalmazom. A páciensjogok az egészségügyi szolgáltatást igénybevevő, vagy abban részesező valamennyi személyt egyenlő mértékben megillető jogok összefoglalása. Alanyai az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők, az egyik legszélesebb személyi kör, akik állandó vagy időleges állapotuknál fogva alkotnak homogén joghasználói csoportot. A páciensjogok – mint gyűjtőfogalom – kodifikálása biztosítja az alapvető emberi jogok érvényesülését, a személyhez fűződő jogok tiszteletben tartását az egészségügyi szolgáltatást (ellátást) igénybevevők számára. A betegeket megillető jogok deklarálása, taxatív felsorolása természetesen nem jelenti azt, hogy azt megelőzően a mindennapi hivatás gyakorlása során a betegeket nem illeték meg emberi mivoltukból fakadó jogok. Az orvosi hivatás önszabályzó rendszere a tételes jogi szabályozást megelőzően foglalkozási szabály részeként nevezett meg kötelezettségeket, etikai normákat, amelyeket az orvosoknak követniük kellett.

A tágabb értelemben vett páciensjog fogalomköre magában foglalja a bioetikai vagy biomedicinális jogokat és a szűkebb értelemben vett páciensjogot. A szűkebb értelemben vett páciensjogok közé tartoznak az egészségügyi ellátást (ide sorolva a speciális ellátásokat is: mentés, betegszállítás, hospice, otthonszülés, rehabilitáció, nem konvencionális eljárások) igénybevevőket megillető jogok.

PÁCIENSJOGOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNYBEN

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) céljaként határozza meg azon feltételek megteremtését, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbítatlan maradjon. Az egészségügyi intézménynek biztosítania kell a beteget megillető deklarált jogokat: az egészségügyi ellátáshoz, az emberi méltósághoz, a tájékoztatáshoz, az önrendelkezéshez, a kapcsolattartáshoz, az orvosi titoktartáshoz való jogot, az intézmény elhagyásának, az ellátás visszautasításának, az egészségügyi dokumentáció megismerésének jogát. A nevesített jogok összhangban vannak azokkal a kötelezettségekkel, amelyek az egészségügyi ellátás során az orvosokat, az egészségügyi intézményeket, valamint magát a páciens kötelezik.

Az Eütv.-ben deklarált páciensjogok nem ölelik fel teljes körűen az Európai Betegjogi Chartában [2] meghatározott jogokat. Nem kerültek külön nevesítésre a pácienseket megillető következő jogok: a megelőzési vizsgálatokhoz, a

minőségi ellátáshoz, a biztonságos ellátáshoz, a személyre szabott kezeléshez való jog, a szabad választás, az innovatív eljárások elérhetőségének, az indokolatlan szenvedés és fájdalom elkerülésének, az egészségügyi ellátás során elszenvedett sérelem kompenzációjának joga, és az aktív civil szerepvállalás joga. A külön nevesítés hiánya azonban nem jelenti azt, hogy ezek a jogok a magyar egészségügyi ellátást igénybevevő pácienseket nem illetik meg, érvényesítjük az emberi méltósághoz való alapvető emberi jogból levezethető.

AZ ORVOS-BETEG JOGVISZONY JELLEGE

A páciensjogok érvényesítési útjainak vizsgálatát megelőzően egy rövid kitekintést kell tennünk az egészségügyi szolgáltató és a páciens közötti jogviszony jellegére, tekintettel arra, hogy ez határozza meg a jogsértés esetén az igényérvényesítés lehetséges útjait.

Az orvos-beteg, helyesebben egészségügyi szolgáltató és páciens közötti magánjogi, döntően ráutaló magatartással létrejövő, relatív szerkezetű kötelmi jogviszony van. A páciens szabad rendelkezési jogaival szemben az intézmény ellátási kötelezettsége áll, amely kötelezettség teljesítését az intézmény csak a törvényben meghatározott esetekben tagadhatja meg. A jogviszony tartalma pozitív magatartás kifejtése az orvos, az egészségügyi szolgáltató részéről: egészségügyi, gyógyító szolgáltatás nyújtása a páciensnek. A szolgáltatást az egészségügyi intézmény személyi és tárgyi feltételeivel együtt nyújtja. Az orvosi közreműködés célja a páciens testi-lelki egészségének javítása, fenntartása. Az egészségügyi szolgáltató tevékenységét jogszabályok, szakmai szabályok, etikai előírások határozzák meg.

A jogirodalomban vitatott az a kérdés, hogy az orvos-beteg viszony milyen típusú kötelmi viszonyt tekinthető. Alapvetően két álláspontot különböztethetünk meg. Az egyik nézet szerint az orvos-beteg jogviszony a megbízási szerződés egy speciális alakzata [3, 4], a másik nézet szerint személyiségvédelmi jogviszony, önálló egészségügyi szerződés [5]. Bármelyik nézetet vesszük alapul, megállapíthatjuk, hogy az egészségügyi szolgáltatási tevékenység nem eredménykötelem, hanem egy speciális közigazgatási elemekkel átszótt gondossági kötelem, amely érinti az alapvető emberi és személyiségi jogokat, és amelyben a szubjektív emberi körülmények, mint jogi tények jelentős súlyt kapnak.

A páciens megillető jog esetén háromféle sérelemről beszélhetünk: érdeksérelem, jogsérelem és egészségsérelem. Az érdeksérelem nem absztrakt jogi kategória, mindig konkrétan meghatározott passzív alanyhoz kötődik, a mások eljárása következtében előálló hátrány. A jogsérelem a mások jogait sértő cselekmény vagy mulasztás, a jogszabály által előírt kötelezettség megszegéséből következő objektív hátrány. Az egészségsérelem az egészségügyi ellátás során, annak következtében elszenvedett állapotromlás, szövődés, elhúzódó vagy elmaradó gyógyulás, lelki trauma. A sérelmek sokfélesége nem teszi lehetővé az összes sérelem felsorolását.

IGÉNYÉRVÉNYESÍTÉSI LEHETŐSÉGEK

Önmagában a páciensjogok deklarálása még nem nyújt elegendő biztosítékot az egészségügyi szolgáltatást igénybevevő számára, azok mindig konkrét szituációban érvényesülnek, amelyben meghatározó maga a páciens és egészségi problémája, az igénybevett szolgáltatás és a szakterület jellegzetességei. A deklarált páciensjog komplex rendszerré a jogok megsértése esetén igénybe vehető utakkal, eljárásokkal válik.

A páciens az őt ért vélt, vagy valós sérelem esetén többféle igényérvényesítési utat vehet igénybe. Az igényérvényesítés lehetséges útjait meghatározza az egészségügyi szolgáltató és a beteg közötti közigazgatási elemekkel átszótt magánjogi jogviszony jellege. A páciens megilleti a panaszfeljáráshoz való jog, az orvosi és szakdolgozói kamarákhoz, az állampolgári jogok biztosához fordulás joga, közvetítő eljárás igénybevétele joga – és természetesen mindezek mellett vagy helyett a peres eljáráshoz való jog.

PANASZELJÁRÁS

Az Amszterdami Deklaráció a jogok gyakorlásával kapcsolatosan tartalmazza, hogy amennyiben a betegek úgy érzik, hogy jogaikat nem tartották tiszteletben, panasztételre kell lehetőséget kapniuk. Független – intézményi vagy más szintű – mechanizmusokat kell biztosítani, amelyek módot adnak a panaszok benyújtására, a felek közötti megegyezésre, a panaszok elbírálására. Ezzel biztosítható az, hogy a beteg a panaszfeljáráshoz kapcsolódó összes információ birtokába juthasson, legyen olyan független személy, akitől szükség esetén tanácsot, személyes segítséget kérhet, és képviselőt kap. A betegnek joga van ahhoz, hogy panaszát hatékony és gyors eljárásban, kellő alapossággal és elfogulatlanul bírálják el, az eredményről pedig értesítést kapjon.

A beteg panaszainak kivizsgálását az Eütv. 29-29/A. §-ai biztosítják: a beteg jogosultsága, hogy abban az esetben, ha joga sérelmet szenvedett, írásbeli panaszával megkeresse az egészségügyi intézményt, vagy annak fenntartóját.

A páciens panaszfeljáráshoz való joga garantálja jogainak védelmét, ha azokat sérelem érné, és védi azokat a nem megfelelő ellátás esetén. Az egészségügyi szolgáltató részéről biztosítja azt, hogy a páciensért sérelem esetén a lehető legalacsonyabb szinten tisztázódjék a konfliktus, ezzel is hozzájárulva az egészségügyi ellátó rendszer színvonalának emeléséhez [6]. Ez a jog ugyanakkor az egészségügyi szolgáltató intézmények számára kötelezettséget teremt, be kell tartani a törvényes előírásokat, és meg kell teremteni a panasz fórumokat. Az egészségügyi szolgáltató szervezetek rendelkeznek „panasz szabályzattal”, amely biztosítja a törvényben rájuk rótt kötelezettségek teljesítését.

A panasz kivizsgálására vonatkozó eljárást a 2004. évi XXIX. tv. (panasztörvény) határozza meg. A panasz elbírálására jogosult az eljárás során az esetleges szakmai szabályszerűségeket, a szakmai minimumfeltételek betartását vizs-

gálja. A panasz eljárás befejezése írásbeli határozattal történik, melynek tartalmaznia kell a meghozott vezetői intézkedéseket, továbbá azt, hogy a panaszos más hatósági, illetve bírósági utat is igénybe vehet. A panasz vizsgálatakor a panaszos a folyamatban nem vesz részt, annak végeredményét közli vele. A döntés ellen fellebbezni nem lehet. Amennyiben az eljárás során a panaszt alaposnak találták, az jogalapot teremt a panaszos számára egyéb eljárásra.

A PANASZELJÁRÁS FÓRUMAI

- Az intézmény vezetőjéhez vagy a fenntartóhoz benyújtott panasz esetén az intézmény vezetője, vagy a fenntartó köteles kivizsgálni a benyújtott panaszt, és a panasztörvényben, valamint az intézmény panasz eljárásra irányadó eljárási rendje szerint eljárni.

Az egészségügyi szolgáltató intézményhez vagy a fenntartóhoz benyújtott panaszt nem egy független és pártatlan fórum bírálja el. Amennyiben az egészségügyi szolgáltató, illetve fenntartó a panasz jogosságát elismeri, a jogsérelmet helyben, viszonylag gyorsan tudja orvosolni.

- A fekvőbeteg ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató köteles etikai bizottságot működtetni, amely közreműködik a páciensjogok érvényesítésében, és állást foglal az intézményen belüli etikai ügyekben. A bizottság 30 napon belül foglal állást a páciens panasz alapján, nem hozhat a felekre kötelező érvényű döntést, csak véleményt nyilvánít. Ha a vélemény a panasz jogosságát megállapítja, mind az intézmény, mind a páciens részéről további jogi lépések megtételére nyílik lehetőség. Az etikai bizottság döntése a páciens számára abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy egyéb eljárásokat kezdeményezhet, továbbá a bizottságnak jogában áll hatósági intézkedést, kamarai eljárást kezdeményezni.
- A panaszos páciensjogának sérelmével kapcsolatosan jogosult felvilágosításért, tanácsért betegjogi képviselőhöz fordulni, aki segít a betegnek panasz megfogalmazásában és kezdeményezheti annak kivizsgálását. A betegjogi képviselő a beteg írásbeli meghatalmazása alapján panaszt tehet az egészségügyi szolgáltató vezetőjénél, fenntartójánál, a beteg gyógykezelésével összefüggő ügyekben az illetékes hatóságnál, és az eljárás során képviseli a beteget, továbbá az eljárás során tapasztalt esetleges jogsértő gyakorlatra és hiányosságra felhívja az intézmény vezetőjének figyelmét. A bejelentést az egészségügyi szolgáltató 30 napon belül köteles megvizsgálni, eredményéről a betegjogi képviselőt tájékoztatni.

A betegjogi képviselőnek a panasz tárgyát képező sérelem orvoslására nincs döntéshozatali jogköre, hatósági, vagy más jogosítványa.

A 214/2012. (VII.30) Korm. rendelet hozta létre az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központot (OBDK), amelynek célja a tájékoztatás, a páciensjogok védelme, érvényesítése és érvényre juttatása, a panaszjog gyakorlásának segítése,

a rendszerhibák feltárása és megoldása. A panaszos panaszával közvetlenül az OBDK-t is megkeresheti, amely azt a megfelelő hatósághoz vagy intézményhez továbbítja.

Az OBDK feladata a páciensjogok vonatkozásában kettős: egyrészt kezeli a panaszt, másrészt jelzi a fenntartónak, hogy a rendszerben hol található az a hibák, amelyek a megalapozott panaszok alapjául szolgálnak, és előidézhetik a sérelem létrejöttét. Fő szempont az egyezsége törekvése, a megállapodás egyezségben történő rögzítése és aláírása.

Az OBDK sem nem független, sem nem pártatlan páciensjogvédő és jogérvényesítő fórum: ugyanazon struktúrának a részese, mint az egészségügyi szolgáltató.

- Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) az egészségügyi intézmények feletti szakmai felügyeletet látja el. A páciens közvetlenül fordulhat a szolgáltatóhoz, amennyiben az álláspontja az, hogy az egészségügyi szolgáltató orvos-szakmai szabályszegést követett el. Az ÁNTSZ tevékenységét szakfelügyelő közreműködésével látja el, aki jogosult az eseti betegellátással kapcsolatos panasz szakmai szempontból történő kivizsgálására. Az ÁNTSZ eljárása során a panasztörvény rendelkezéseit alkalmazza, így az ellen közvetlen jogorvoslatnak nincs helye.

Összegzőként megállapítható, hogy az Egészségbiztosítási Felügyelet 2010-es megszüntetése óta az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők deklarált jogaik megsértése esetén panasszal élhetnek, de nem áll rendelkezésre sem formailag, sem tartalmilag hatósági jogvédelmi út, amely határozata ellen fellebbezéssel élhetnének.

FEGYELMI ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSE

A páciens fegyelmi eljárást kezdeményezhet az egészségügyi szolgáltatónál a vélelmezett magatartást vagy mulasztást elkövető személlyel szemben. Az egészségügyi szolgáltató nem köteles a fegyelmi eljárás lefolytatására. Amennyiben a fegyelmi eljárást lefolytatja, az ügyet saját maga vizsgálja ki, így nem biztosított a pártatlan elbírálás.

ETIKAI ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSE

A Magyar Orvosi Kamara új orvosetikai szabályzata 2012. január 1-én lépett hatályba. Rögzíti az orvosetika írott szabályait, és meghatározza az etikai vétség fogalmát. Etikai vétség a foglalkozás szakmai szabályainak, etikai státútumban foglalt orvosetikai szabályainak a megszegése, melynek szankcióit is rögzíti.

A panaszbeadvány alapján a Kamara meghallgatja a feleket, szükség esetén bizonyítási eljárást folytat le, tárgyalást tart, amelyen határozattal dönt: vagy megállapítja az orvosi hivatással összefüggő etikai, erkölcsi vagy szakmai szabályok megszegését, megsértését, vagy megállapítja a panasz alaptalanságát és megszünteti az eljárást. A határo-

zat ellen 30 napon belül lehet keresetet benyújtani az illetékes bírósághoz. A MOK által lefolytatott etikai eljárás az eljárás alá vont orvosra nézve hozza meg döntését, a panaszt benyújtó páciens jogigényét nem bírálhatja el, azonban amennyiben a panasz alapján az orvost elmarasztalja, az jogalapot teremt a panaszos számára peres vagy peren kívüli eljárásra.

AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA

Az egészségügyi szolgáltatást igénybevevőket, mint állampolgárokat megilleti az a jog, hogy jogaik sérelme esetén az állampolgári jogok biztosához forduljanak, ha a hatóság vagy a közszolgáltatást végző szerv eljárása során alkotmányos jogait sérelem érte, vagy ennek közvetlen veszélye áll fenn, és a közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, vagy nincs számára jogorvoslat (1993. évi LX. tv.). Az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa 2011-ben vizsgálta a páciensjogok gyakorlati érvényesülését. Évente 240-250 beteg jogi panasz érkezik az ombudsmanhoz, akinek orvos-szakmai ügyekben nincs hatásköre, csak az alapjogok sérelmével kapcsolatos ügyekre terjed ki vizsgálati jogosultsága [7]. A biztos 2011-es vizsgálata során megállapította, hogy hatósági jogkörrel rendelkező, pártatlan, független jogállású, speciális szakértelemmel rendelkező, nem bírósági típusú intézmények felállítása és működtetése szükséges, amelyek kivizsgálják az egyéni panaszokat, és amelyek döntése bíróság előtt is megtámadható.

MEDIÁCIÓ

Lehetőség van azonban arra is, hogy az orvos (egészségügyi szolgáltató) – beteg kapcsolatban keletkezett konfliktus feloldása a felektől független, pártatlan személy, a mediátor segítségével történjen meg. Jelentős szerepe lehetne – de sajnos nincs – ezekben az ügyekben az alternatív vitarendezési eljárásoknak, különösen a mediációs eljárásnak. A mediáció lehetőségét az Eütv. teremtette meg. A 34.§ alapján „a beteg és az egészségügyi szolgáltató között felmerülő jogviták peren kívüli megoldására a felek együttesen kezdeményezhetik a jogvita közvetítői eljárás keretében történő rendezését.” Az egészségügyi közvetítői eljárásról szóló 2000. évi CXVI. törvény (továbbiakban Eüktv.) a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény rendelkezéseihez képest speciális szabályokat tartalmaz figyelemmel az egészségügyi közvetítésben részt vevők különleges jogviszonyára. Az Eüktv. célja egyrészt a per elkerülése, másrészt a felek jogainak gyors és hatékony érvényesítése. Részlet szabályait a az egészségügyi közvetítői eljárással kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 4/2001. (II.20.) EüM-IM együttes rendelet tartalmazza. A törvény az egészségügyi közvetítői eljárással kapcsolatos adminisztrációs feladatokat a területi igazságügyi szakértői kamarák feladatává tette. A jogszabály az egészségügyi szolgáltató kötelezettségévé teszi azt, hogy a közvetítői el-

járás igénybevételenek lehetőségét megismertessék a betegekkel. Ennek módja a területileg illetékes igazságügyi szakértői kamarák jegyzékének az egészségügyi intézményben történő kifüggesztése.

A fentiekben túlmenően az egészségügyi szolgáltatónak biztosítania kell azt, hogy a közvetítői eljárás lényegét és az eljárás kezdeményezésének módját a szolgáltatást igénybevevők megismerhessék. A közvetítői eljárásról történő tájékoztatásban kiemelt szerepe van a beteg jogi képviselőnek.

Az egészségügyi közvetítői eljárás sajátossága, hogy abban az egészségügyi szolgáltató felelősségbiztosítója is félként részt vesz, amelyet az Eütv. 108.§-a, az Eüktv. 6.§ (1) bekezdése és a Ptk. 559.§ (4) bekezdése alapoz meg. A biztosítót a mediációs tanács üléseire meg kell hívni, részére az Eüktv. észrevételezési jogot, és vétőjogot biztosít: az egyezség vele szemben csak akkor hatályos, ha részben, vagy egészben tudomásul vette. Az egészségügyi szolgáltató kötelezettsége az, hogy felelősségbiztosítóját értesítse, vagy kérje a biztosító részvételének mellőzését. Ha a szolgáltató a mellőzést kéri, a szolgáltató saját maga köteles helytállni.

A beteg és a szolgáltató között jogvita tárgyát képezheti bármilyen nézeteltérés, amely a beteg törvényben biztosított jogát érinti, ezért az egészségügyi közvetítés során nemcsak a gyógyító tevékenységből eredő kártérítési igény rendezésére kerülhet sor, hanem arra is, hogy a beteg személyiségi jogainak sérelme miatt nem pénzbeli elégtételt (pl. bocsánatkérést) kapjon.

Az egészségügyi mediációnak a törvényben meghatározott célja a felek jogainak gyors és hatékony érvényesítése, amelynek érdekében az egyezség létrehozására a feleknek 4 hónap áll rendelkezésére. Az eljárás során a felek által összeállított közvetítői tanácsnak biztosítania kell a felek közötti egyenlő elbánást, a titoktartást, és a tájékoztatást az eljárás menetéről és annak költségeiről. A közvetítői ülésen elhangzottak lényegét a tanács írásban rögzíti. Ha a felek között létrejön az egyezség, azt a felek írásba foglalják és aláírják. A bíróság által záradékolt megállapodás végrehajtható. Tóth-Szamosi Anna és Szabóné Bánfalvi Katalin felvetéseivel, megállapításaival [8] egyetértve, rá kívánok mutatni arra, hogy az alternatív vitarendezés sikertelensége nem csupán a jogszabály nem kellő ismeretén múlik, szerepet játszik a jogszabály bonyolultsága, a közvetítői eljárás lefolytatásának igazságügyi szakértői kamarához történő telepítése, továbbá a magyar társadalomban meglévő bizalmatlanság, önérdék-vezéreltség, a felelősség-elhárító magatartás, mely gátja az együttműködésen alapuló konfliktusfeloldásnak. Az együttműködési hajlandóság hiánya az alapvető oka annak, hogy a közvetítői eljárás nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

ÖSSZEZÉS

Az egészségügyi szolgáltató rendszer reformja után a páciensjogok megsértése esetén gyakorlatilag két út van. Az egyik a fenntartói, intézményvezetői, ÁNTSZ vagy kamarai hatáskörbe tartozó panasz eljárás, amelyben a páci-

ens félként nem vesz részt, a döntés rá nem hat ki, csak jogalapot teremthet más eljáráshoz. A másik a bírósági út, amely bár megfelel az Amszterdami Deklaráció szerinti függetlenség és pártatlanság követelményének, de nem elégtí

ki a páciensek gyors és hatékony igényérvényesítés iránti szükségletét. Az egészségügyi sérelmek orvoslására nincs közigazgatási eljárás. A peren kívüli gyors megoldás, a mediáció nem működik.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] Oláh János, Bogár Csaba, Vass Csaba: Környezeti, testi és lelki egészség Magyarországon az ezredfordulón, Polgári Szemle 2006/6. szám (http://www.polgariszemle.hu/app/interface.php?view=v_article&ID=110, letöltés dátuma: 2013. március 26.)
- [2] European Charter of Patients' Rights. Elfogadva 2002 novemberében Rómában http://ec.europa.eu/health/ph_overview/co_operation/mobility/docs/health_services_co108_en.pdf, letöltés időpontja: 2013-03-24)
- [3] Lábady Tamás: A nem vagyoni kártérítés újabb bírói gyakorlata, ELTE Jogi Továbbképző Intézet, 1992
- [4] Lábady Tamás: A magyar magánjog (polgári jog) általános része, Dialóg Campus, Budapest, 2002
- [5] Jobbágyi Gábor: Az orvos-beteg jogviszony az új Ptk.-ban, Polgári Jogi Kodifikáció. 2005/1. 15-20.
- [6] A TASZ a betegek jogairól, 2000. június (forrás: http://tasz.hu/files/tasz/imce/betegjogimagyar_uv.pdf, letöltés dátuma: 2013-02-24)
- [7] Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Jelentése az ÁJB-995/2011 számú ügyben
- [8] Tóth-Szamosi Katalin – Szabóné Bánfalvi Katalin: Betegpanaszok kezelése alternatív vitarendezéssel – a mediáció szerepe és alkalmazási környezete, IME – Az egészségügyi vezetők szaklapja. 2013/1. szám 11-17.o.

A SZERZŐ BEMUTATÁSA

Dr. Béky Ágnes Enikő 2007-ben szerzett diplomát a Debreceni Egyetem Állam-és Jogtudományi Karán. Jelenleg a Debreceni Egyetem Marton Géza

Állam-és Jogtudományi Doktori Iskola III. éves PhD hallgatójaként fő kutatási területe a peren kívüli, alternatív vitarendezési módok, azon belül a mediáció.

Ajándék vércukorszintmérő gyerekeknek

Világszerte egyre több a cukorbeteg gyerek, húsz év alatt megduplázódott a számuk. 100 ezer gyerek közül ma már 18 szenved 1-es típusú cukorbetegségben Magyarországon is.

Március végén, a Semmelweis Egyetem I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán ünnepélyes keretek közt került átadására 3500 darab vércukormérő készülék, melyet a 77 Elektronika Kft. ajánlott fel a gyermekdiabetológiai szakellátóhelyeket támogató alapítványok számára.

A bensőséges hangulatú rendezvényen a kis betegek képviselőin kívül részt vett Dr. Szócska Miklós, egészségügyért felelős államtitkár, Dr. Tulassay Tivadar, a Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikájának igazgatója, valamint prof. Dr. Barkai László, a Magyar Diabetes Társaság elnöke.

A gyermekek életminőségét javító vércukormérőket Zettwitz Sándor, a 77 Elektronika Kft. ügyvezető igazgatója adta át.

TÉ